

هزینه های خارجی حمل بار در تهران

علی یزدی زاده، کارشناس ارشد برنامه ریزی حمل و نقل، دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی شریف¹

اسماعیل محمدپور، دانشجوی دکتری برنامه ریزی حمل و نقل، دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی شریف²

حسام الدین رازی اردکانی، دانشجوی دکتری برنامه ریزی حمل و نقل، دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی شریف³

امیر صمیمی، استادیار، دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی شریف⁴

Ali.yazdizadeh.pres@gmail.com .+989373220342

smail.mohammadpoor@gmail.com .+989372008320

hesam.razi@gmail.com .+989353691285

asamimi@sharif.edu .+98(21)6616-4219

چکیده

حمل و نقل بار به عنوان مؤلفه اصلی در زنجیره تأمین کالا و سیستم‌های لجستیک شهری دارای هزینه‌هایی است که علاوه بر آنکه ذینفعان این بخش را متأثر می‌کند، بخش‌هایی از جامعه را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد که به صورت مستقیم از حمل بار شهری منفعتی کسب نمی‌کنند. معمولاً حقوق این بخش‌های جامعه در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی بین طرف‌های ذینفع در بخش حمل و نقل بار در نظر گرفته نشده و در نتیجه هزینه‌هایی نیز که بر این بخش‌های جامعه وارد می‌شود، به صورت کامل جبران نمی‌شود. آلودگی هوا، آلودگی صوتی، آلودگی منابع آب، خسارت وارد به محصولات کشاورزی، جنگل‌ها، و حیات وحش، و همچنین هزینه تصادفات معمولاً در این دسته از هزینه‌ها قرار می‌گیرند. در این مطالعه مهم‌ترین هزینه‌های خارجی در بخش حمل و نقل بار در شهر تهران به چهار دسته کلی: هزینه‌های وارد شده به افراد جامعه، هزینه‌های وارد شده به اقتصاد، هزینه‌های وارد شده به محیط زیست و هزینه‌های وارد شده به اکولوژی تقسیم بندی شده‌اند. سپس با تعریف یک سری سناریوها، مزایا و منفعت‌های حاصل از اجرای هر یک از سناریوها در شهر تهران برآورد گردیده است. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که با کاهش درصد کمی از وسیله-کیلومتر طی شده می‌توان به منافع قابل ملاحظه‌ای دست یافت.

واژه های کلیدی: حمل و نقل بار، سیستم‌های لجستیک شهری، هزینه های خارجی، تراکم، تصادفات، آلاینده های هوا.